

Józef Chałasiński

Howard Paul Becker (1899-1960)

Przegląd Socjologiczny / Sociological Review 15/2, 167-168

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nym zworniku, zworniku moralnym, nad wszystkim wzniesione zostaje mocne sklepienie sensu życia. Przewodzenie do tego celu jest najszlachetniejszą formą przywództwa [...] tak, aby drogi wszystkich interesów życiowych zeszyły się na drodze pokoju duszy i sumienia, co na pewno jest celem człowiekowi najbardziej właściwym — ten przywódca jest przywódcą wskazującym drogę do człowieczeństwa. W samym sensie istnienia inteligencji zawiera się, że ma być takim przywódcą" („Przegląd Socjologiczny”, t. X, 1948, s. 136—137).

Artykuły z powodu zgonu Arnosta Blahy umieściły „American Sociological Review” (October 1960), „Cahiers Internationaux de Sociologie” (Janvier—Juin 1961) i inne czasopisma socjologiczne.

Józef Chalasiński

HOWARD PAUL BECKER
(1899—1960)

„He was a force” („Był siłą”). Tymi słowami kończy Hans H. Gerth („American Sociological Review”, October 1960) artykuł o Howard Paul Beckerze, zmarłym w 1960 r. prezesie Amerykańskiego Towarzystwa Socjologicznego, mając na myśli jego wielostronną działalność — dydaktyczną, pisarską, organizacyjną. Becker był potężnym ogniwem intelektualnego powiązania socjologii amerykańskiej z socjologią europejską, głównie niemiecką, lecz nie tylko.

Zanim jednak wszedł na drogę naukową, wcześniej popróbował życia praktycznego. Urodzony 9 grudnia 1899 r. w Nowym Jorku, rzucił szkołę mając 14 lat i na amerykańskim Zachodzie pracował jako robotnik. Wyrobił się na inżyniera samouka i pracował w przemyśle maszynowym. W 1922 r. wrócił do nauki. Nie mając ukończonego wykształcenia średniego, na Northwestern University w Chicago przyjęty został na podstawie specjalnego egzaminu. W 1925 r. uzyskał dyplom bakałarza (*bachelor*), w 1926 r. — magistra.

W Chicago był pod wpływem ogromnej inspiratorskiej indywidualności Roberta E. Parka, łączącego socjologiczną wiedzę wyniesioną od Simmela z pasją dla aktualnej problematyki dynamicznego społeczeństwa amerykańskiego.

Naukowo-pisarska działalność Beckera zaczęła się od adaptacji na język angielski dzieła L. von Wiesego *System der allgemeinen Soziologie*, obejmującego *Beziehungslehre* (1924) i *Gebildelehre* (1929). Na tym dziele Wiesego oparta jest *Systematic Sociology* Beckera, wydana w 1932 r.

Tę publikację Beckera poprzedziły studia rozpoczęte w 1926 r. na uniwersytecie w Kolonii pod kierunkiem L. Wiesego, P. Honigsheima i M. Schelera. Doktorat zrobił na University of Chicago w 1930 r. na podstawie pracy o Atenach i Sparcie. Po doktoracie odbywał dalsze studia w Grecji, na Sycylii, we Francji, Belgii, Niemczech i Anglii. Zainteresowanie dla intelektualnego dziedzictwa starożytnej Grecji towarzyszyło mu przez całe życie. Łączył je z pasją dla mądrości i wiedzy zawartej w ustnej tradycji ludowej i jednocześnie z systematycznymi studiami nad rozwojem socjologicznych pojęć i teorii.

Najbardziej znaną publikacją jest jego dzieło z historii myśli społecznej i socjologii, opracowane wspólnie z H. E. Barnesem *Social Thought from Lore to Science* (1938, wyd. 2, 1952). Cenną publikacją, która ukazała się pod redakcją H. Beckera i A. Boskoffa jest *Modern Sociological Theory in Continuity and Change* (New York 1957, stron 756). Z przedmowy Beckera i Boskoffa dowiadujemy się, że pu-

blikacja ta narodziła się z inicjatywy Floriana Znanieckiego, który jako prezes Amerykańskiego Towarzystwa Socjologicznego w 1953 roku, w związku z przygotowywanym przez siebie dorocznym zebraniem Towarzystwa, pozyskał Beckera dla opracowania rozwoju socjologii współczesnej od pierwszej wojny światowej.

Józef Chalasiński

SAMUEL ANDREW STOUFFER
(1900—1960)

Urodzony 6 czerwca 1900 r. zmarły 24 sierpnia 1960 r., S. A. Stouffer, profesor Uniwersytetu Harvarda w latach 1946—1960, był prezesem Amerykańskiego Towarzystwa Socjologicznego w czasie 1952—1953. Czołowa osobistość w powojennej socjologii amerykańskiej w zakresie zastosowania i rozwoju metod ilościowych w badaniach nad zachowaniem się zbiorowości ludzkich. Jego dziełem jako autora i kierownika zespołu współautorów i badaczy jest praca najbardziej głośna w powojennej socjologii amerykańskiej pt. *Studies in Social Psychology in World War II*, 4 tomy, Princeton, New York 1949—1950. Dzieło to znane jest pod nazwą *The American Soldier* od tytułu dwóch pierwszych tomów.

Przez swą współpracę wydatnie przyczynił się do ukończenia znanego dzieła Gunnar Myrdala *An American Dilemma — The Negro Problem and Modern Democracy* (New York 1944, ss. 1500).

CLYDE KLUCKHOHN
(1905—1960)

Clyde Kluckhohn, profesor Uniwersytetu Harvarda (USA) należał do czołowych przedstawicieli tego kierunku amerykańskiej antropologii społecznej, który wiązał badania nad kulturą z dociekaniem nad osobowością (*culture personality approach*). Kluckhohn łączył badania terenowe z głęboką refleksją socjo-psychologiczną i ogólnohumanistyczną. Terenem jego badań systematycznych byli Indianie Navaho w stanie New Mexico (USA); są oni tematem jego publikacji *Navaho Witchcraft* (1944) i *Navaho* (1946). Swoje poglądy na kulturę i osobowość przedstawił w książce przeznaczonej dla szerszej publiczności pt. *Mirror of Man* (1949). Wraz z H. A. Murrayem jest współredaktorem bardzo cennej publikacji zbiorowej pt. *Personality in Nature, Society and Culture* (New York 1949, ss. 580).